

แนวทางส่งเสริมการอ่าน
ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
โรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา
Guidelines for Reading Promotion
of Lower Secondary School Students of
Assumption College Sriracha

ปริญญา คงด้วง*
ขวัญชฎิล พิศาลพงศ์**, D.A.

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพความต้องการ และปัญหาในการอ่านของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา รวมทั้งเปรียบเทียบความต้องการและปัญหาในการอ่านของนักเรียนจำแนกตามระดับชั้น และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตลอดจนศึกษาแนวทางส่งเสริมการอ่านให้แก่แก่นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นปีที่ 1-3 โรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา จำนวน 309 คน เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบโดยใช้ค่าสถิติ t-test Independent Sample และ One-Way ANOVA

* นิสิตบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาสารสนเทศศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา; อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนส่วนใหญ่ชอบอ่านหนังสือประเภทให้ความสนุกสนานมากกว่าหนังสือประเภทวิชาการ ชอบค้นคว้าข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตเพื่อประกอบการเรียน/ การทำรายงาน 2) นักเรียนมีความต้องการอ่านสื่อสารสนเทศประเภทต่าง ๆ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง 3) นักเรียนมีปัญหการอ่านในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย 4) นักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการอ่านในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 5) ผลการเปรียบเทียบความต้องการอ่านจำแนกตามระดับชั้น พบว่า นักเรียนระดับชั้นต่างกันมีความต้องการในการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในบางรายข้อ 6) ผลการเปรียบเทียบความต้องการอ่านของนักเรียนจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีความต้องการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในบางรายข้อ 7) ผลการเปรียบเทียบปัญหาในการอ่านของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำแนกตามระดับชั้น พบว่า นักเรียนระดับชั้นต่างกันมีปัญหาในการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในบางรายข้อ 8) ผลการเปรียบเทียบปัญหาในการอ่านของนักเรียนจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า ในทุกรายข้อ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีปัญหาในการอ่านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำหลัก: พฤติกรรมการอ่าน, ความต้องการอ่าน, ปัญหาการอ่าน, การส่งเสริมการอ่าน

Abstract

The purposes of this research were 1) To study the reading behavior of the lower secondary students of Assumption College Sriracha 2) To study the reading needs and problems of lower secondary students of Assumption College Sriracha 3) To compare the reading needs and problems of lower secondary students of Assumption College Sriracha, classified by the students grade levels and their learning achievements and 4) To study and provide the appropriate guidelines to promote and improve reading behavior for the lower secondary students of Assumption College

Sriracha. The samples were 309 lower secondary students of Assumption College Sriracha. Questionnaires were used for collecting data. The analysis of data was calculated in percentage, mean, standard deviation, t- test Independent sample and One-Way ANOVA.

The study outcome founded that 1) Most of the students preferred to read for enjoyment more than read for academic purpose. They usually used the Internet for their studying or for doing the report project. 2) In general, the reading needs of lower secondary were on the average level. 3) In general, the reading problems of the lower secondary students were on the low level 4) In general, guidelines among students on how to promote reading were on the high level. 5) The result of comparing the reading needs of lower secondary students classified by grade levels and their learning achievements founded that there were statistically significant differences at the level of .05 in some items. 6) The result of comparing the reading problems of lower secondary students classified by grade levels founded that there were statistically significant differences at the level of .05 in some items. 7) The result of comparing the reading problems of lower secondary students classified by their learning achievements founded that there was no statistically significant difference at the level of .05 in any items.

Keywords: Reading behavior, Reading needs, Reading problems, Reading promotion

บทนำ

การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการแสวงหาความรู้ เพราะวิชาความรู้ต่าง ๆ ในโลกนี้มีมากมาย เหตุการณ์ เรื่องราว การเคลื่อนไหวจากทุกมุมโลก สามารถเรียนรู้ได้จากการอ่าน เป็นกระบวนการการเรียนรู้ที่ทำให้คนเปลี่ยนพฤติกรรม และความคิด มีความเข้าใจในสังคมและวัฒนธรรมของตน และโลก มีความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ สถาบันที่มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการอ่าน ได้แก่

บ้านหรือครอบครัว โรงเรียน และห้องสมุด การรักการอ่านเป็นพฤติกรรมที่ควรสนับสนุนและส่งเสริมให้กับเยาวชนจนเป็นนิสัย นอกจากนี้จะได้รับความรู้จากการอ่านแล้ว ผู้รักการอ่านจะสามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้อย่างเหมาะสม เด็กจึงควรได้รับการส่งเสริมการอ่าน การทำให้เด็กรักและมีแรงจูงใจในการอ่านนับเป็นการมอบของขวัญที่ดีที่สุดสำหรับเด็ก เพราะจะเป็นการนำเด็กไปสู่ความสำเร็จในชีวิต

ในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับว่าสังคมได้ก้าวสู่การเป็นสังคมฐานความรู้ (Knowledge Based Society) ซึ่งมีการสื่อสารแบบไร้พรมแดนหรือโลกาภิวัตน์ ผู้มีนิสัยรักการอ่านและการเรียนรู้ตลอดชีวิตเท่านั้นที่จะเป็นผู้ที่สามารถดำรงตนและสร้างสรรค์สิ่งที่เป็นประโยชน์แก่สังคมและประเทศชาติได้ วัฒนธรรมที่กำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วนี้ ได้ก่อให้เกิดผลกระทบอย่างรุนแรงต่อนิสัยการอ่านของนักเรียน นักศึกษาในระบบการศึกษาเป็นอย่างมาก โดยปัจจุบันคนไทยอ่านหนังสือปีละประมาณ 2-5 เล่ม ซึ่งจากเดิมคนไทยอ่านหนังสือปีละ 8 บรรทัด แต่ก็ยังน้อยกว่าคนมาเลเซียซึ่งอ่านหนังสือปีละ 40 เล่ม คนสิงคโปร์ปีละ 40-50 เล่ม และคนเวียดนามปีละ 60 เล่ม (สำนักข่าวไทย, 2555) มูลเหตุสำคัญที่ทำให้เยาวชนไทยไม่ให้ความสำคัญกับการอ่านเท่าที่ควร คือ การเข้ามาอย่างรวดเร็วและทรงประสิทธิภาพของ “อินเทอร์เน็ต” ที่แม้จะมีประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้และการติดต่อสื่อสาร แต่อีกด้านหนึ่งก็เป็นสิ่งที่ทำให้เด็กไทยไม่สนใจศึกษาค้นคว้าจากสื่อสารสนเทศทางวิชาการในรูปแบบอื่น ๆ โดยเฉพาะสื่อสิ่งพิมพ์ เป็นเพราะอินเทอร์เน็ตกลายเป็นแหล่งข้อมูลหลักสำหรับเด็กนักเรียน เพียงแค่ “คลิก” ก็สามารถได้ข้อมูลที่ต้องการ ซึ่งข้อมูลที่ได้นั้นอาจไม่มีการตรวจสอบความถูกต้อง ข้อมูลบางประเภทก็ขาดแหล่งที่มา ตลอดจนขาดความสมบูรณ์ของเนื้อหา ดังนั้นจึงทำให้การพัฒนาความรู้ของเด็กนักเรียนโดยการอ่านหนังสือหรือสื่อสารสนเทศที่มีคุณภาพลดน้อยลง

การที่นักเรียนรักการอ่านจนเป็นนิสัยนั้นจะต้องสอนให้นักเรียนทุกคนมีความสามารถในการอ่าน และที่สำคัญยิ่งกว่านั้นคือ ปลูกฝังให้นักเรียนรักการอ่าน และทำให้การอ่านเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต อย่างไรก็ตาม การศึกษาในระดับประถมศึกษายังมุ่งเน้นการสอนเพื่อให้นักเรียนสามารถอ่านออกและอ่านได้เป็นสำคัญ ยังไม่ได้เน้นการพัฒนานิสัยในการอ่านให้แก่เด็กนักเรียน ดังนั้นเมื่อนักเรียนเพียง

แต่มีความสามารถในการอ่านแล้ว แต่หากไม่มีการฝึกหัดอ่านอย่างต่อเนื่องทักษะในการอ่านที่เคยมีจะหายไปและการศึกษาตลอดชีวิตก็จะไม่เกิดขึ้น ดังที่สุนทร โคตรบรรเทา (2526) ได้กล่าวว่า ผู้ที่อ่านหนังสือได้แล้วแต่ไม่อ่าน นับเป็นสิ่งที่น่าเสียดายอย่างมาก เนื่องจากความปราดเปรื่องของบุคคลเหล่านั้นต้องสูญเสียไป ดังนั้นการพัฒนานิสัยรักการอ่านจึงเป็นสิ่งจำเป็น สำหรับวิธีที่ดีที่สุดในการปลูกฝังนิสัยในการรักการอ่านตลอดชีวิต คือ การให้เด็กสนใจหนังสือและการอ่านหนังสือ ตั้งแต่เมื่ออายุน้อยที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ดังนั้น การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน จึงมุ่งเน้นไปที่เด็กและการดำเนินงานดังกล่าวจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือและการสนับสนุนจากหลาย ๆ ฝ่าย ซึ่งผู้ที่มีหน้าที่ในการส่งเสริมการอ่านที่สำคัญได้แก่ ครู บรรณารักษ์ และผู้ปกครอง

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพความต้องการ ปัญหา และแนวทางส่งเสริมการอ่าน นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมการอ่านของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ มุ่งสู่การเป็นนักอ่านที่ดีในอนาคต

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพความต้องการและปัญหาการอ่านของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา
2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการและปัญหาการอ่านของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำแนกตามระดับชั้นและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
3. เพื่อศึกษาแนวทางส่งเสริมการอ่านให้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักเรียนที่ศึกษาในระดับชั้นต่างกันมีความต้องการอ่านแตกต่างกัน
2. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีความต้องการอ่านแตกต่างกัน
3. นักเรียนที่ศึกษาในระดับชั้นต่างกันมีปัญหาการอ่านแตกต่างกัน
4. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีปัญหาการอ่านแตกต่างกัน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้ศึกษากับประชากรและกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา ตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ในปีการศึกษา 2554 จำนวนทั้งสิ้น 1,365 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ในปีการศึกษา 2554 จำนวน 309 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้หลักทฤษฎีความน่าจะเป็น (Probability Sampling) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540, หน้า 84) ด้วยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stages Random Sampling) เริ่มจากการสุ่มแบบแบ่งชั้นแบบเป็นสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) ได้นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 108 คน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 107 คน และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 94 คน และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีจับฉลากรายชื่อนักเรียนในแต่ละชั้น

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วยคำถามปลายเปิด แบบให้เลือกตอบ แบ่งออกเป็น 5 ส่วน คือ 1) สถานภาพ/ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 2) สภาพการอ่าน 3) ความต้องการอ่าน 4) ปัญหาการอ่าน และ 5) แนวทางส่งเสริมการอ่านให้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยแบบสอบถามตอนที่ 3-5 จะเป็นการเลือกตอบแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) แบบสอบถามที่สร้างขึ้นได้รับการตรวจสอบคุณภาพโดยการตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) หลังจากนั้นได้ทดลองแจกแบบสอบถามกับกลุ่มนักเรียนที่มีลักษณะเหมือนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุดเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.86

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนาและนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบกรรบาย ในส่วนข้อมูลเกี่ยวกับระดับชั้นและระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สภาพการอ่าน ความต้องการ ปัญหาและแนวทางในการส่งเสริมการอ่านใช้ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) รวมทั้งสถิติเชิงอ้างอิงในการทดสอบสมมติฐานของการวิจัย โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความต้องการอ่าน และปัญหาในการอ่านของนักเรียน จำแนกตามระดับชั้นเป็นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 และใช้การทดสอบค่าที (t-test for independent samples) สำหรับเปรียบเทียบนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (เกรดเฉลี่ย) ต่ำกว่า 3.00 และ 3.00 ขึ้นไป

ผลการวิจัย

นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 35.00 รองลงมาคือระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 34.60 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 30.40 โดยมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยต่ำกว่า 3.00 จำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 51.80 และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ย 3.00 ขึ้นไป จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 48.20 ผลการวิจัยปรากฏ ดังนี้

1. สภาพการอ่านของนักเรียน พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ชอบอ่านหนังสือประเภทให้ความสนุกสนานมากกว่าหนังสือประเภทวิชาการ (ร้อยละ 79.60) ชอบค้นคว้าข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตเพื่อประกอบการเรียน/การทำงาน (ร้อยละ 79.00) อ่านหนังสืออย่างน้อยวันละ 1-2 ชั่วโมง (ร้อยละ 56.60) ชอบอ่านหนังสือและใช้บริการของห้องสมุดโรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา (ร้อยละ 54.00) ชอบใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือ (ร้อยละ 48.90) ตามลำดับ

2. ความต้องการอ่าน พบว่าในภาพรวมมีความต้องการอ่านสื่อสารสนเทศประเภทต่าง ๆ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.27$) เมื่อพิจารณาตามประเภทของสื่อสารสนเทศที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ต้องการอ่านจากสื่ออินเทอร์เน็ต

($\bar{X} = 4.21$) สื่อมัลติมีเดีย (วีซีดี, ดีวีดี) ($\bar{X} = 3.87$) การ์ตูนญี่ปุ่น ($\bar{X} = 3.76$) หนังสืออ่านเสริมความรู้ ($\bar{X} = 3.69$) และวรรณกรรมแปล ($\bar{X} = 3.56$) ตามลำดับ

3. ความต้องการอ่านของนักเรียน จำแนกตามระดับชั้น พบว่า

3.1 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความต้องการอ่านในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.32$) เมื่อพิจารณาตามประเภทของสื่อสารสนเทศที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ สื่ออินเทอร์เน็ต ($\bar{X} = 4.27$) หนังสืออ่านเสริมความรู้ ($\bar{X} = 3.90$) การ์ตูนญี่ปุ่น ($\bar{X} = 3.88$) สื่อมัลติมีเดีย (วีซีดี, ดีวีดี) ($\bar{X} = 3.86$) และวรรณกรรมแปล ($\bar{X} = 3.81$) ตามลำดับ

3.2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีความต้องการอ่านในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.25$) เมื่อพิจารณาตามประเภทของสื่อสารสนเทศที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ สื่ออินเทอร์เน็ต ($\bar{X} = 4.12$) การ์ตูนญี่ปุ่น ($\bar{X} = 3.79$) หนังสืออ่านเสริมความรู้ ($\bar{X} = 3.64$) สื่อมัลติมีเดีย (วีซีดี, ดีวีดี) ($\bar{X} = 3.64$) และหนังสือพิมพ์ ($\bar{X} = 3.46$) ตามลำดับ

3.3 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความต้องการอ่านในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.25$) เมื่อพิจารณาตามประเภทของสื่อสารสนเทศที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ สื่ออินเทอร์เน็ต ($\bar{X} = 4.26$) สื่อมัลติมีเดีย (วีซีดี, ดีวีดี) ($\bar{X} = 4.14$) หนังสือพิมพ์ ($\bar{X} = 3.69$) การ์ตูนญี่ปุ่น ($\bar{X} = 3.60$) และวรรณกรรมแปล ($\bar{X} = 3.50$) ตามลำดับ

4. ความต้องการอ่านของนักเรียน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า

4.1 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า 3.00 มีความต้องการอ่านในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.19$) เมื่อพิจารณาตามประเภทของสื่อสารสนเทศที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ สื่ออินเทอร์เน็ต ($\bar{X} = 4.22$) สื่อมัลติมีเดีย (วีซีดี, ดีวีดี) ($\bar{X} = 3.89$) การ์ตูนญี่ปุ่น ($\bar{X} = 3.68$) หนังสืออ่านเสริมความรู้ ($\bar{X} = 3.48$) และวรรณกรรมแปล ($\bar{X} = 3.44$) ตามลำดับ

4.2 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3.00 ขึ้นไปมีความต้องการอ่านในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.36$) เมื่อพิจารณาตามประเภทของสื่อสารสนเทศที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ สื่ออินเทอร์เน็ต ($\bar{X} = 4.21$) หนังสืออ่านเสริมความรู้ ($\bar{X} = 3.91$) การ์ตูนญี่ปุ่น ($\bar{X} = 3.86$) สื่อมัลติมีเดีย (วีซีดี, ดีวีดี) ($\bar{X} = 3.85$) และวรรณกรรมแปล ($\bar{X} = 3.69$) ตามลำดับ

5. ปัญหาการอ่านของนักเรียนในภาพรวมมีปัญหาในการอ่านอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.37$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ไม่มีเวลาอ่าน/เวลาอ่านมีน้อย ($\bar{X} = 3.18$) ไม่มีหนังสือที่ต้องการอ่าน ($\bar{X} = 3.07$) ขาดแคลนหนังสือที่ดี น่าสนใจเพื่อประกอบการเรียนและเพิ่มพูนความรู้ ($\bar{X} = 2.88$) ไม่มีสมาธิในการอ่าน ($\bar{X} = 2.43$) และอ่านแล้วไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน ($\bar{X} = 2.27$) ตามลำดับ

5.1 ปัญหาการอ่านของนักเรียน จำแนกตามระดับชั้น พบว่า

5.1.1 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีปัญหาการอ่านในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.17$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ไม่มีเวลาอ่าน/เวลาอ่านมีน้อย ($\bar{X} = 3.09$) ไม่มีหนังสือที่ต้องการอ่าน ($\bar{X} = 3.02$) ขาดแคลนหนังสือที่ดี น่าสนใจเพื่อประกอบการเรียนและเพิ่มพูนความรู้ ($\bar{X} = 2.84$) ไม่มีสมาธิในการอ่าน ($\bar{X} = 2.18$) และอ่านแล้วไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน ($\bar{X} = 2.05$) ตามลำดับ

5.1.2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีปัญหาการอ่านในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.31$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ไม่มีเวลาอ่าน/เวลาอ่านมีน้อย ($\bar{X} = 3.13$) ไม่มีหนังสือที่ต้องการอ่าน ($\bar{X} = 3.05$) ขาดแคลนหนังสือที่ดี น่าสนใจเพื่อประกอบการเรียนและเพิ่มพูนความรู้ ($\bar{X} = 2.73$) ไม่มีสมาธิในการอ่าน ($\bar{X} = 2.35$) และอ่านแล้วไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน ($\bar{X} = 2.19$) ตามลำดับ

5.1.3 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีปัญหาการอ่านในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.65$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ไม่มีเวลาอ่าน/เวลาอ่านมีน้อย ($\bar{X} = 3.34$) ไม่มีหนังสือที่ต้องการอ่าน ($\bar{X} = 3.15$) ขาดแคลนหนังสือที่ดี น่าสนใจเพื่อประกอบการเรียนและเพิ่มพูนความรู้ ($\bar{X} = 3.11$) ไม่มีสมาธิในการอ่าน ($\bar{X} = 2.82$) และอ่านแล้วไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน ($\bar{X} = 2.62$) ตามลำดับ

5.2 ปัญหาการอ่านของนักเรียน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพบว่า

5.2.1 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า 3.00 มีปัญหาการอ่านในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.37$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า

ค่าเฉลี่ยสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ไม่มีเวลาอ่าน/เวลาอ่านมีน้อย ($\bar{X} = 3.16$) ไม่มีหนังสือที่ต้องการอ่าน เช่น การ์ตูน บันเทิงคดี สารคดี ($\bar{X} = 3.03$) ขาดแคลนหนังสือที่ดี น่าสนใจเพื่อประกอบการเรียนและเพิ่มพูนความรู้ ($\bar{X} = 2.86$) ไม่มีสมาธิในการอ่าน ($\bar{X} = 2.49$) และอ่านแล้วไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน ($\bar{X} = 2.32$) ตามลำดับ

5.2.2 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3.00 ขึ้นไป มีปัญหาการอ่านในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.36$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าค่าเฉลี่ยสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ไม่มีเวลาอ่าน/เวลาอ่านมีน้อย ($\bar{X} = 3.20$) ไม่มีหนังสือที่ต้องการอ่าน เช่น การ์ตูน บันเทิงคดี สารคดี ($\bar{X} = 3.11$) ขาดแคลนหนังสือที่ดี น่าสนใจเพื่อประกอบการเรียนและเพิ่มพูนความรู้ ($\bar{X} = 2.91$) ไม่มีสมาธิในการอ่าน ($\bar{X} = 2.36$) และอ่านแล้วไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน ($\bar{X} = 2.21$) ตามลำดับ

6. แนวทางส่งเสริมการอ่านในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ การให้บริการข้อมูล/สารสนเทศต่าง ๆ เช่น การแนะนำหนังสือใหม่ หนังสือดีที่น่าอ่าน บนเว็บไซต์ของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.24$) ปรับเปลี่ยนสภาพแวดล้อม/บรรยากาศภายในห้องสมุดให้เอื้อต่อการอ่านและการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.05$) การให้รางวัลยอดนักอ่าน (ผู้ที่ยืมหนังสือมากที่สุด) ประจำเดือน และประจำปีการศึกษา ($\bar{X} = 4.01$) จัดทำโครงการห้องสมุดสุดสะดวกตามห้องเรียนต่าง ๆ ($\bar{X} = 3.96$) และเพิ่มจำนวนหนังสือที่ให้อ่านจาก 2 เล่ม เป็นจำนวน 5 เล่ม/ สัปดาห์ ($\bar{X} = 3.94$) ตามลำดับ

7. ผลการเปรียบเทียบความต้องการอ่านของนักเรียนจำแนกตามระดับชั้นพบว่า นักเรียนระดับชั้นต่าง ๆ มีความต้องการสื่อสารสนเทศประเภทหนังสือพิมพ์ หนังสืออ่านเสริมความรู้ และสื่อมัลติมีเดีย (วีซีดี, ดีวีดี) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยความต้องการอ่านเป็นรายคู่ดังนี้

7.1 เมื่อเปรียบเทียบความต้องการอ่านทั้ง 3 ระดับชั้น เป็นรายคู่ในสื่อสารสนเทศประเภทหนังสือพิมพ์พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความต้องการอ่านแตกต่างจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยความต้องการอ่านสื่อสารสนเทศประเภทหนังสือพิมพ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ($\bar{X} = 3.69$) สูงกว่าค่าเฉลี่ยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ($\bar{X} = 3.46$) และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ($\bar{X} = 3.06$)

7.2 เมื่อเปรียบเทียบความต้องการอ่านของนักเรียนทั้ง 3 ระดับชั้น เป็นรายคู่ในสื่อสารสนเทศประเภทหนังสืออ่านเสริมความรู้พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความต้องการแตกต่างจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยความต้องการอ่านสื่อสารสนเทศประเภทหนังสืออ่านเสริมความรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ($\bar{X}=3.90$) สูงกว่าค่าเฉลี่ยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ($\bar{X}=3.49$)

7.3 เมื่อเปรียบเทียบความต้องการอ่านของนักเรียนทั้ง 3 ระดับชั้น เป็นรายคู่ในสื่อสารสนเทศประเภทสื่อมัลติมีเดีย (วีซีดี, ดีวีดี) พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีความต้องการอ่านแตกต่างจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยความต้องการอ่านสื่อสารสนเทศประเภทสื่อมัลติมีเดีย (วีซีดี, ดีวีดี) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ($\bar{X}=4.14$) สูงกว่าค่าเฉลี่ยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ($\bar{X}=3.46$)

8. ผลการเปรียบเทียบความต้องการอ่านของนักเรียน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า 3.00 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3.00 ขึ้นไปพบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่างกันมีความต้องการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในสื่อสารสนเทศประเภทวารสารทั่วไปและนิตยสาร และหนังสืออ่านเสริมความรู้ ส่วนสื่อสารสนเทศประเภทอื่น ๆ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้ง 2 ระดับ มีความต้องการอ่านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

9. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการอ่านของนักเรียนทั้ง 3 ระดับชั้นพบว่า ปัญหาในรายข้อครูไม่สนับสนุนให้อ่านหนังสือ, ครูไม่สนับสนุนให้ค้นคว้าจากห้องสมุด, ผู้ปกครองไม่สนับสนุนให้อ่านหนังสือ, อ่านหนังสือช้า อ่านไม่คล่องทำให้ไม่อยากอ่าน, สายตาไม่ดี มองตัวอักษรไม่ชัดเจน/ปวดตา, อ่านแล้วไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน, ไม่มีสมาธิในการอ่าน และปัญหาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยปัญหาในการอ่านเป็นรายคู่ ดังนี้

9.1 เมื่อเปรียบเทียบปัญหาการอ่านของนักเรียนทั้ง 3 ระดับชั้น ในรายข้อครูไม่สนับสนุนให้อ่านหนังสือพบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีปัญหาการอ่านแตกต่างจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีปัญหาการอ่านแตกต่างจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยปัญหาการอ่านรายชื่อครูไม่สนับสนุนให้อ่านหนังสือของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ($\bar{X} = 2.35$) สูงกว่าค่าเฉลี่ยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ($\bar{X} = 1.97$) และของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ($\bar{X} = 1.67$)

9.2 เมื่อเปรียบเทียบปัญหาการอ่านของนักเรียนทั้ง 3 ระดับชั้น ในรายชื่อครูไม่สนับสนุนให้ค้นคว้าจากห้องสมุดพบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีปัญหาการอ่านแตกต่างจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 รวมทั้งนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีปัญหาการอ่านแตกต่างจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยปัญหาการอ่านรายชื่อครูไม่สนับสนุนให้ค้นคว้าจากห้องสมุดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ($\bar{X} = 2.19$) สูงกว่าค่าเฉลี่ยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ($\bar{X} = 1.84$) และของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ($\bar{X} = 1.52$)

9.3 เมื่อเปรียบเทียบปัญหาการอ่านของนักเรียนทั้ง 3 ระดับชั้น ในรายชื่อผู้ปกครองไม่สนับสนุนให้อ่านหนังสือพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีปัญหาการอ่านแตกต่างจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีปัญหาการอ่านแตกต่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยปัญหาการอ่านรายชื่อผู้ปกครองไม่สนับสนุนให้อ่านหนังสือของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ($\bar{X} = 2.12$) สูงกว่าค่าเฉลี่ยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ($\bar{X} = 1.73$) และของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ($\bar{X} = 1.44$)

9.4 เมื่อเปรียบเทียบปัญหาการอ่านของนักเรียนทั้ง 3 ระดับชั้น ในรายชื่ออ่านหนังสือซ้ำ อ่านไม่คล่องทำให้ไม่ยอมอ่านพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีปัญหาการอ่านแตกต่างจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีปัญหาการอ่านแตกต่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยปัญหาการอ่านรายชื่ออ่านหนังสือซ้ำ อ่านไม่คล่องทำให้ไม่ยอมอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ($\bar{X} = 2.36$) สูงกว่าค่าเฉลี่ยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ($\bar{X} = 2.00$) และของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ($\bar{X} = 1.92$)

9.5 เมื่อเปรียบเทียบปัญหาการอ่านของนักเรียนทั้ง 3 ระดับชั้น ในรายชื่อสายตาไม่ดี มองตัวอักษรไม่ชัดเจน/ ปวดตา พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ปีที่ 1 มีปัญหาการอ่านแตกต่างจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยปัญหาการอ่านรายชื่อสายตาไม่ดี มองตัวอักษรไม่ชัดเจน/ปวดตาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ($\bar{X} = 2.45$) สูงกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ($\bar{X} = 1.97$)

9.6 เมื่อเปรียบเทียบปัญหาการอ่านของนักเรียนทั้ง 3 ระดับชั้นในรายชื่ออ่านแล้วไม่เข้าใจเรื่องี่อ่านพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีปัญหาการอ่านแตกต่างจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีปัญหาการอ่านแตกต่างจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยปัญหาการอ่านรายชื่ออ่านแล้วไม่เข้าใจเรื่องี่อ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ($\bar{X} = 2.62$) สูงกว่าค่าเฉลี่ยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ($\bar{X} = 2.19$) และของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ($\bar{X} = 2.05$)

9.7 เมื่อเปรียบเทียบปัญหาการอ่านของนักเรียนทั้ง 3 ระดับชั้น ในภาพรวมพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีปัญหาการอ่านแตกต่างจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 รวมทั้งนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีปัญหาการอ่านแตกต่างจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยปัญหาการอ่านในภาพรวมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ($\bar{X} = 2.65$) สูงกว่าค่าเฉลี่ยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ($\bar{X} = 2.31$) และของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ($\bar{X} = 2.17$)

10. ผลการเปรียบเทียบปัญหาในการอ่านของนักเรียนจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้แก่ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ต่ำกว่า 3.00 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3.00 ขึ้นไป พบว่าในทุกรายชื่อ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้ง 2 ระดับมีปัญหาในการอ่านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยในด้านสภาพการอ่านของนักเรียน พบว่า ส่วนใหญ่ชอบอ่านหนังสือประเภทให้ความสนุกสนานมากกว่าหนังสือประเภทวิชาการ ชอบค้นคว้าข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตเพื่อประกอบการเรียน/การทำงาน เป็นลำดับที่ 1 และ 2 โดยนักเรียนบางส่วนอ่านหนังสืออย่างน้อยวันละ 1-2 ชั่วโมง ชอบอ่านหนังสือ

และใช้บริการของห้องสมุดโรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา ทั้งนี้เนื่องจากการค้นหาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต มีความสะดวก รวดเร็ว และใช้เวลาในการค้นหาข้อมูลที่ต้องการน้อย และเป็นสื่อช่องทางที่เป็นทางเลือกอีกทางสำหรับนักเรียนทุกระดับชั้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุชาติ ชุมดวง (2553, หน้า 47) ซึ่งศึกษาพฤติกรรมการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา โรงเรียนดาราวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า สารสนเทศที่นักเรียนชอบอ่านคือ อ่านจากอินเทอร์เน็ต หนังสือเรียน และหนังสือการ์ตูน แต่อย่างไรก็ตามการค้นหาข้อมูลโดยวิธีดังกล่าวเพื่อประกอบการเรียน/การทำรายงาน ข้อมูลที่ได้รับอาจจะไม่ถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ เนื่องจากแหล่งข้อมูลในบางเว็บไซต์อาจไม่น่าเชื่อถือ ดังนั้น ทางโรงเรียนจึงควรหามาตรการในการจูงใจให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าจากสื่อสารสนเทศทางวิชาการที่มีความน่าเชื่อถือในหลากหลายรูปแบบ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ พนา ทองมีอาคม, รัตนา ทิมเมือง และเพ็ญพักตร์ เตียวสมบูรณ์กิจ (2550, หน้า 70) ที่พบว่า ปัจจุบันคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตเป็นช่องทางการรับสารที่เป็นทางเลือกของเยาวชน ข้อดีคือสะดวก รวดเร็ว มีข้อมูลที่หลากหลาย นอกจากนี้ยังพบว่า เยาวชนใช้คอมพิวเตอร์ถึงร้อยละ 93.6 และร้อยละ 82.4 ให้ความสนใจอ่านข้อมูลต่าง ๆ จากคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต

ความต้องการอ่านของนักเรียน พบว่า ในภาพรวมมีความต้องการอ่านสื่อสารสนเทศประเภทต่าง ๆ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามประเภทของสื่อสารสนเทศเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 5 อันดับแรกได้แก่ ต้องการอ่านจากสื่ออินเทอร์เน็ต สื่อมัลติมีเดีย (วีซีดี, ดีวีดี) การ์ตูนญี่ปุ่น หนังสืออ่านเสริมความรู้ วรรณกรรมแปล ตามลำดับ การที่นักเรียนต้องการอ่านจากแหล่งสารสนเทศที่เน้นความบันเทิง และมีรูปแบบที่น่าสนใจมากที่สุดนั้นอาจเป็นเพราะหนังสือเรียนมีข้อความเป็นตัวอักษรส่วนมากมีเนื้อหาในเชิงวิชาการมุ่งให้ความรู้เป็นสำคัญ ส่วนหนังสือการ์ตูนเป็นข้อความสั้น ๆ ในแต่ละหน้ามุ่งเน้นความบันเทิง และอาศัยภาพประกอบในการอธิบายเนื้อเรื่อง มีสีสันและภาพที่สวยงาม จึงสนุกและน่าติดตาม อีกทั้งสภาวะสังคมในปัจจุบันวัฒนธรรมต่างชาติเข้ามามีอิทธิพลมาก เด็กนักเรียนในวัยนี้ยอมรับการเปลี่ยนแปลงได้ง่าย ทำให้หนังสือการ์ตูนของต่างชาติเข้ามามีอิทธิพลเป็นอย่างยิ่งโดยเฉพาะการ์ตูนญี่ปุ่นและเกาหลี เพราะมีทั้งภาพที่น่าสนใจและเนื้อเรื่องที่ชวนติดตามอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ดวงหทัย

เมธา (2551, หน้า 50) พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ชอบอ่านหนังสือการ์ตูนมากที่สุด เนื่องจากหนังสือการ์ตูนมีภาพประกอบที่มีสีสันสวยงาม และให้ความรู้และความบันเทิงใจแก่ผู้อ่านได้เป็นอย่างดี

ปัญหาการอ่านของนักเรียนในภาพรวมมีปัญหาในการอ่านอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่ค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรกได้แก่ ไม่มีเวลาอ่าน/เวลาอ่านมีน้อย ไม่มีหนังสือที่ต่อการอ่าน ขาดแคลนหนังสือที่ที่น่าสนใจเพื่อประกอบการเรียนและเพิ่มพูนความรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุทยานการเรียนรู้ (2551) ที่พบว่า ปัจจัยที่ทำให้มีการใช้ห้องสมุด คือ ความหลากหลายของทรัพยากรสารสนเทศที่มีอยู่ในห้องสมุด นอกจากนี้ยังพบปัญหาการอ่านของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา มีปัญหาในรายข้อไม่มีสมาธิในการอ่าน และอ่านแล้วไม่เข้าใจเรื่องที่อ่านในอันดับที่ 4 และ 5 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักเรียนไม่มีเวลาอ่าน/เวลาอ่านมีน้อย อาจเป็นเพราะนักเรียนส่วนใหญ่จำเป็นต้องเรียนเสริมนอกเวลาเรียนในช่วงของวันหยุด และมีความสนใจสื่อสารสนเทศในรูปแบบสังคมออนไลน์ จึงใช้เวลาว่างส่วนใหญ่ในการใช้สื่อดังกล่าว รวมทั้งครูบางส่วนอาจยังมอบหมายให้นักเรียนอ่านหนังสือไม่เต็มทีนัก ตลอดจนห้องสมุดมีหนังสือที่ต้องการอ่านไม่เพียงพอไม่สอดคล้องกับความต้องการอ่าน ทั้งนี้โดยทั่วไปห้องสมุดโรงเรียนมีหน้าที่จัดหาและให้บริการสื่อสารสนเทศเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนเป็นหลัก แต่ควรที่จะเพิ่มสื่อสารสนเทศเชิงวิชาการในรูปแบบที่ทันสมัยน่าสนใจ รวมทั้งสื่อสารสนเทศเชิงบันเทิงคดีต่าง ๆ เพื่อดึงดูดความสนใจให้นักเรียนเข้ามาใช้บริการห้องสมุด อย่างไรก็ตามการแก้ปัญหาในการอ่านควรที่จะเริ่มต้นตั้งแต่ระดับสถาบันครอบครัว เน้นปลูกฝังเด็กตั้งแต่เริ่มเรียนรู้โดยมีพ่อแม่หรือคนในครอบครัวช่วยเหลือ และสนับสนุนให้อ่านหนังสืออย่างเป็นประจำ

แนวทางส่งเสริมการอ่านให้แก่นักเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ การให้บริการข้อมูล/สารสนเทศต่าง ๆ เช่น การแนะนำหนังสือใหม่ หนังสือดีที่น่าอ่าน บนเว็บไซต์ของโรงเรียน ปรับเปลี่ยนสภาพแวดล้อม/บรรยากาศภายในห้องสมุด ให้เอื้อต่อการอ่านและการเรียนรู้ การให้รางวัลยอดนักอ่าน (ผู้ที่ยืมหนังสือมากที่สุด) ประจำเดือน และประจำปีการศึกษา และจัดทำโครงการห้องสมุดสุดสัปดาห์ตามห้องเรียนต่าง ๆ ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542, หน้า 86)

ที่อธิบายว่าสถานที่ที่เหมาะสมในการอ่านจะต้องมีบรรยากาศ และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการอ่าน ทั้งนี้ในปัจจุบันได้มีการตระหนักถึงความสำคัญของการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเป็นอย่างยิ่งดังที่ ไชยมุก เหล่าสุนทร (2550, หน้า 25-30) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านจะต้องได้รับความร่วมมือจากหลาย ๆ ฝ่าย เช่น ครอบครัว โรงเรียน หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน เพื่อกระตุ้นให้เด็กเห็นความสำคัญของการอ่านและมีนิสัยรักการอ่าน การศึกษาค้นคว้า และการแสวงหาความรู้อย่างสร้างสรรค์ตลอดชีวิต

เมื่อเปรียบเทียบความต้องการอ่านของนักเรียน จำแนกตามระดับชั้น พบว่านักเรียนระดับชั้นต่าง ๆ มีความต้องการสื่อสารสนเทศประเภทหนังสือพิมพ์ หนังสืออ่านเสริมความรู้ และสื่อมัลติมีเดีย (วีซีดี, ดีวีดี) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นนักเรียนที่เปลี่ยนจากระดับประถมศึกษาเป็นระดับมัธยมศึกษา อยู่ในช่วงวัยที่ชอบค้นคว้าหาความรู้ และคิดว่าเมื่อเรียนระดับที่สูงขึ้นไปจะมีเนื้อหาที่ยากขึ้นทำให้เห็นความสำคัญต่อการค้นคว้าหาความรู้อย่างต่อเนื่องจากเนื้อหาที่คุณครูสอน จึงมีความต้องการในการอ่านหนังสือมากกว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ 3 และในส่วนของความต้องการสื่อสารสนเทศประเภทหนังสือพิมพ์ และสื่อมัลติมีเดีย นั้น นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความต้องการมากกว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนระดับชั้นนี้อยู่ในวัยที่อายุเพิ่มมากขึ้น ทำให้สนใจเกี่ยวกับข่าวสารหรือเหตุการณ์ที่เป็นปัจจุบัน และเป็นวัยที่ชอบและยอมรับการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับเทคโนโลยีที่ทันสมัยพร้อมที่จะเรียนรู้สิ่งเหล่านั้นได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งแตกต่างจากงานวิจัยของ เบญจรงค์ บันคล้าย (2551) พบว่า ปัจจัยด้านระดับชั้นที่ศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับนิสัยรักการอ่านของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดนิมมานรดี กรุงเทพมหานคร และงานวิจัยของอาทิตยา เผ่าพงษ์คล้าย (2553) พบว่า นิสัยรักการอ่านของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบนิสัยรักการอ่านของนักเรียน โดยรวมตามตัวแปรเพศ ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และระดับชั้นเรียนไม่พบความแตกต่างในทุกตัวแปร

เมื่อเปรียบเทียบความต้องการอ่านของนักเรียน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้แก่ ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า 3.00 และผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียน 3.00 ขึ้นไป พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่างกันมีความต้องการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในสื่อสารสนเทศประเภทวารสารทั่วไปและนิตยสาร และหนังสืออ่านเสริมความรู้ โดยนักเรียนกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ามีความต้องการในการอ่านสื่อสารสนเทศดังกล่าวสูงกว่า เนื่องจากนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อยจะมีนิสัยรักการอ่านไม่ดีเท่าที่ควร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะไม่สนใจอ่านหนังสือ ไม่ชวนชวนหาความรู้เพิ่มเติม ซึ่งส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย ซึ่งสอดคล้องกับเบญจางค์ ปันคล้าย (2551, หน้า 61) ที่พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับนิสัยรักการอ่านของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดนิมมานรดี กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มี 2 ปัจจัยคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและระดับการศึกษาของผู้ปกครอง โดยแตกต่างจากงานวิจัยของอาทิตย์ยา เผ่าพงษ์คล้าย (2553, หน้า 73) ที่พบว่า นิสัยรักการอ่านของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบนิสัยรักการอ่านของนักเรียนโดยรวมตามตัวแปรเพศ ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และระดับชั้นเรียนไม่พบความแตกต่างในทุกตัวแปร และยังแตกต่างจากงานวิจัยของจิตจรดา ไมตรีจิตต์ (2549, หน้า 51) พบว่า นิสัยรักการอ่านของนักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันและที่มีผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับนิสัยรักการอ่านไม่แตกต่างกัน

เมื่อเปรียบเทียบปัญหาการอ่านของนักเรียนจำแนกตามระดับชั้น พบว่า ปัญหาในรายชื่อครูไม่สนับสนุนให้อ่านหนังสือ, ครูไม่สนับสนุนให้ค้นคว้าจากห้องสมุด, ผู้ปกครองไม่สนับสนุนให้อ่านหนังสือ, อ่านหนังสือช้า อ่านไม่คล่องทำให้ไม่อยากอ่าน, สายตาไม่ดี มองตัวอักษรไม่ชัดเจน/ปวดตา, อ่านแล้วไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน, ไม่มีสมาธิในการอ่าน และปัญหาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับนิวแมน (Neuman, 1986, pp. 338-339) อ้างถึงใน วิฑูรย์ รองศรีแย้ม, 2534, หน้า 42) ได้ศึกษาสิ่งแวดล้อมภายในบ้านที่มีผลกระทบต่อตรงกับการใช้เวลาว่างในการอ่านของเด็กนักเรียนเกรด 5 พบว่า บทบาทของผู้ปกครองในการสนับสนุนการอ่านมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับพฤติกรรมในการใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือของเด็ก ดังนั้นครูและผู้ปกครองจึงมีบทบาทสำคัญในการผลักดันเรื่องของการส่งเสริมการอ่านให้กับนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับเบญจางค์ ปันคล้าย (2551, หน้า 57) ที่พบว่า

การสนับสนุนด้านการอ่านของผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับนิสัยรักการอ่านของนักเรียน โดยหากนักเรียนมีผู้ปกครองที่สนับสนุนด้านการอ่านมาก จะมีนิสัยการอ่านที่ดีด้วยเช่นกัน ทั้งนี้จากการที่นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีปัญหาในด้านการอ่านมากกว่านักเรียนระดับชั้นอื่น ๆ นั้นทางโรงเรียนควรเร่งแก้ปัญหาในเรื่องนี้ โดยมุ่งเน้นนักเรียนกลุ่มดังกล่าวเป็นลำดับแรก

เมื่อเปรียบเทียบปัญหาในการอ่านของนักเรียน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้แก่ ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า 3.00 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3.00 ขึ้นไป พบว่า ในทุกรายชื่อนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทั้ง 2 ระดับมีปัญหาในการอ่านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้ง 2 ระดับต่างมีปัญหาการอ่านเหมือน ๆ กัน อาจเป็นเพราะมีสภาพแวดล้อมต่าง ๆ และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านที่ใกล้เคียงกัน ซึ่งสอดคล้องกับ อาทิตยา เผ่าพงษ์คล้าย (2553, หน้า 73) พบว่า เมื่อเปรียบเทียบนิสัยรักการอ่านของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสาธิตสังกัดมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและระดับชั้นเรียนพบว่าไม่แตกต่างกัน โดยไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของเบญจรงค์ บันคล้าย (2551, หน้า 61) ที่พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อยมีนิสัยรักการอ่านไม่ดี ทั้งนี้เพราะไม่สนใจอ่านหนังสือ ไม่ชอบชวนขยายหาความรู้เพิ่มเติม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. จากผลการวิจัยพบว่า จากสภาพการอ่านของนักเรียนส่วนใหญ่ชอบอ่านหนังสือประเภทให้ความสนุกสนานบันเทิงมากกว่าหนังสือประเภทวิชาการ ชอบค้นคว้าข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตเพื่อประกอบการเรียน รวมทั้งมีความต้องการสื่ออินเทอร์เน็ต สื่อมัลติมีเดีย (วีซีดี, ดีวีดี) และการ์ตูนญี่ปุ่น ดังนั้นจึงควรจัดหาสื่อสารสนเทศประเภทที่อ่านแล้วได้รับทั้งความรู้และความสนุกสนาน เช่น การ์ตูนความรู้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ หรือหนังสือที่เกี่ยวกับการให้ความรู้ทางเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อรองรับการพัฒนาาระบบเทคโนโลยีที่ก้าวหน้าตลอดเวลา หวังสมุดต้องเพิ่มจำนวนสื่อมัลติมีเดียต่าง ๆ ให้มากขึ้นรวมทั้งควรจัดหาคอมพิวเตอร์มาให้บริการเพื่อช่วยในสืบค้นข้อมูล และแนะนำการใช้หรือการสืบค้นข้อมูลอย่างถูกวิธี

2. จากผลการวิจัยในด้านปัญหาการอ่านพบว่า นักเรียนไม่มีเวลาอ่าน/เวลาอ่านมีน้อย ดังนั้นทางโรงเรียนจึงควรรณรงค์ให้นักเรียนจัดสรรเวลาเพื่อการอ่าน แบ่งเวลาในการเข้าห้องสมุด เพื่อปลูกฝังนิสัยรักการอ่านและการค้นคว้า ซึ่งจะช่วยพัฒนาความรู้ให้มากยิ่งขึ้น

3. จากผลการทดสอบสมมติฐาน ที่พบว่า นักเรียนระดับชั้นต่างกันมีความต้องการในการอ่านแตกต่างกัน ในรายชื่อ หนังสือพิมพ์ หนังสืออ่านเสริมความรู้ และสื่อมัลติมีเดีย (วีซีดี, ดีวีดี) ดังนั้นจึงควรจัดหาสื่อสารสนเทศประเภทต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนในแต่ละระดับชั้นเป็นหลักให้แก่นักเรียนตามห้องเรียนต่าง ๆ ส่วนผลการเปรียบเทียบความต้องการอ่านของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีความต้องการอ่านแตกต่างกัน ในรายชื่อสื่อสารสนเทศประเภทวารสารทั่วไปและนิตยสาร และหนังสืออ่านเสริมความรู้ ดังนั้นควรจัดหาสื่อสารสนเทศประเภทวารสารทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่ทันสมัยต่าง ๆ รวมทั้งหนังสืออ่านเสริมความรู้ในรูปแบบที่หลากหลายน่าสนใจ เนื่องจากการอ่านสื่อสารสนเทศดังกล่าวจะช่วยให้ผู้อ่านจะมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ค้นคว้าหาความรู้ที่แปลก ๆ ใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลา

4. จากผลการเปรียบเทียบปัญหาในการอ่านของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำแนกตามระดับชั้น พบว่า นักเรียนระดับชั้นต่างกันมีปัญหาในการอ่านแตกต่างกัน ในรายชื่อครูไม่สนับสนุนให้อ่านหนังสือและค้นคว้าจากห้องสมุด ผู้ปกครองไม่สนับสนุนให้อ่านหนังสือ อ่านหนังสือซ้ำ อ่านไม่คล่องทำให้ไม่อยากอ่าน ดังนั้นครูในแต่ละกลุ่มสาระควรสนับสนุนนักเรียนทุกระดับชั้นในการเข้าใช้บริการในห้องสมุด ประสานงานกับบรรณารักษ์ผู้รับผิดชอบในการให้บริการสื่อสารสนเทศต่าง ๆ เช่น มอบหมายงานให้นักเรียนทำโดยค้นคว้าจากหนังสือหรือสื่อสารสนเทศต่าง ๆ ที่มีให้บริการภายในห้องสมุด

5. สำหรับแนวทางการส่งเสริมการอ่าน คือ การให้บริการข้อมูล/สารสนเทศต่าง ๆ เช่น การแนะนำหนังสือใหม่ หนังสือดีที่นำอ่าน บนเว็บไซต์ของโรงเรียน ปรับเปลี่ยนสภาพแวดล้อม/บรรยากาศภายในห้องสมุดให้เอื้อต่อการอ่านและการเรียนรู้ การให้รางวัลยอดนักอ่าน (ผู้ที่ยืมหนังสือมากที่สุด) ประจำเดือน และประจำปีการศึกษา ดังนั้นทางหน่วยงานที่รับผิดชอบ ไม่ว่าจะ เป็นบรรณารักษ์

ห้องสมุด ครูผู้สอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ควรสนับสนุนการอ่าน การค้นคว้าหาข้อมูลจากห้องสมุด บรรณารักษ์ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้กับนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีเทคนิคที่หลากหลายน่าสนใจเพื่อดึงดูดการเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียนในแต่ละครั้ง เช่น โครงการหนอนหนังสือ หรือโครงการวางทูกงานอ่านทุกคน ห้องสมุดสุดสุดดวง ฯลฯ และปรับสภาพแวดล้อมให้มีบรรยากาศเอื้อต่อการอ่านและการเรียนรู้ มีการประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึง และมีรางวัลหรือประกาศเกียรติคุณให้นักเรียนที่รักการอ่าน จัดนิทรรศการเกี่ยวกับประวัตินักอ่านที่ประสบความสำเร็จ เขียนความรู้สึกเกี่ยวกับการอ่าน ฯลฯ เพื่อช่วยพัฒนาการอ่าน คิดวิเคราะห์ เขียน และเพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนคนอื่น ๆ หันมาสนใจและรักการอ่านเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งผู้ปกครองควรส่งเสริมให้นักเรียนอ่านหนังสือเสริมบทเรียนและนอกบทเรียน โดยพานักเรียนไปเลือกซื้อหนังสือด้วยตนเอง รวมทั้งมีการแลกเปลี่ยนหนังสือระหว่างผู้ปกครองนักเรียน และระหว่างนักเรียนกับเพื่อน เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านร่วมกัน

จากผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยสามารถสรุปแนวทางส่งเสริมการอ่านให้นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา ได้ตั้งแผนภูมิภาพที่ 1

ภาพที่ 1 แนวทางส่งเสริมการอ่านให้นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา

ผู้วิจัยขอสรุปข้อเสนอแนะสำหรับโรงเรียน ครูผู้สอน ผู้ปกครอง รวมทั้งห้องสมุด/บรรณารักษ์ ดังนี้

โรงเรียน โรงเรียนควรสนับสนุนเกี่ยวกับงบประมาณในการจัดซื้อสื่อสารสนเทศประเภทต่าง ๆ วัสดุครุภัณฑ์ รวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการเรียนของนักเรียนให้เพียงพอ และตรงกับความต้องการของครูและนักเรียน เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ รวมทั้งกำหนดนโยบายให้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเพื่อปลูกฝังนิสัยรักการอ่านทั้งในกลุ่มครูและกลุ่มนักเรียนทุกระดับ

ครูผู้สอน ครูผู้สอนควรกระตุ้นและจูงใจให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการอ่าน โดยมอบหมายให้นักเรียนเข้าศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากสื่อสารสนเทศต่าง ๆ ที่มีให้บริการในห้องสมุด รวมทั้งร่วมมือในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านร่วมกับห้องสมุด

ผู้ปกครอง ผู้ปกครองควรสนับสนุนการอ่านของนักเรียนเมื่อกลับไปถึงบ้าน ควรเอาใจใส่บุตรหลานในการส่งเสริมการอ่าน จัดหาหนังสือและสื่อสารสนเทศซึ่งเหมาะสมกับวัยของเด็กในแต่ละช่วงชั้น เช่น หนังสืออ่านนอกเวลา หนังสือวิทยาศาสตร์ต่าง ๆ เป็นต้น

ห้องสมุด/บรรณารักษ์

1. ห้องสมุดควรมีบรรยากาศที่ดี เอื้อต่อการอ่าน และการเรียนรู้ บรรณารักษ์ต้องมีจิตใจรักการให้บริการ มีความรู้ความชำนาญในการบริหารจัดการห้องสมุดโรงเรียนเป็นอย่างดี มีเทคนิคในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่น่าสนใจและตรงกับความต้องการของนักเรียน เพื่อดึงดูดให้นักเรียนเข้ามาร่วมกิจกรรม ทั้งนี้ควรจัดกิจกรรมและนิทรรศการในรูปแบบที่หลากหลายและน่าสนใจ

2. ส่งเสริมให้นักเรียนมาช่วยงานในห้องสมุด เพื่อให้นักเรียนได้เห็นสิ่งสิ่งพิมพ์หลากหลาย ที่อาจตรงกับความสนใจอยากรู้ อยากอ่าน หรือเยี่ยมไปอ่าน เป็นการส่งเสริมการรักการอ่านได้ทางหนึ่ง รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ มีจิตใจให้บริการ มีความรับผิดชอบและมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน เช่น กิจกรรมบรรณารักษ์อาสาช่วยงานห้องสมุด ยุวบรรณารักษ์น้อย ฯลฯ

3. นอกจากผู้ให้บริการที่เป็นกลุ่มนักเรียนแล้ว ห้องสมุดควรจัดบริการสารสนเทศสำหรับกลุ่มครูด้วย และควรส่งเสริมให้ครู ผู้บริหารโรงเรียน หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายใช้ห้องสมุดเป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาตนเองและ

พัฒนางานนอกเหนือจากกลุ่มนักเรียน เพราะกลุ่มดังกล่าวจะเป็นแบบอย่างที่ดี โดยอาจทำหน้าที่เป็นผู้กระตุ้นให้นักเรียนเกิดนิสัยรักการอ่าน ทั้งนี้จะนำมาซึ่งความร่วมมือมือจากกลุ่มผู้บริหารและครูในการสนับสนุนการดำเนินงานของห้องสมุดอีกด้วย

4. ร่วมมือกับองค์กรต่าง ๆ เพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและการดำเนินงานของห้องสมุดโรงเรียน โดยอาจขอความร่วมมือเกี่ยวกับการจัดหาสื่อสารสนเทศที่มีประโยชน์ หรือร่วมจัดกิจกรรมกับองค์กรต่าง ๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมการอ่านในรูปแบบใหม่ ๆ ที่น่าสนใจ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาแนวทางการส่งเสริมการอ่านของนักเรียนโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ และสนทนากลุ่มเพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึกหรืออาจใช้การวิจัยเชิงผสมผสานทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพควบคู่กัน โดยควรศึกษาความคิดเห็นจากกลุ่มผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ เพิ่มเติม เช่น จากผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ครูบรรณารักษ์ และผู้ปกครอง เป็นต้น

2. ศึกษาถึงความคาดหวังและความต้องการของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เพื่อใช้เป็นแนวทางหรือพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ตรงกับความต้องการ หรือความสนใจของนักเรียนอย่างแท้จริง และส่งผลให้นักเรียนสนใจเข้าร่วมกิจกรรมอย่างสนุกสนานและเต็มใจ

บรรณานุกรม

- ไข่มุก เหล่าสุนทร. (2550). *ความต้องการในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของนักเรียน โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.*
- จิตรลดา ไผ่ไตรจิตต์. (2549). *การศึกษานิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานเขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.*
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2542). *เทคนิคการอ่าน. กรุงเทพฯ: ศิลปาบรรณาการ.*
- ดวงหทัย เมธา. (2544). *การจัดกิจกรรมส่งเสริมการรักการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาประถมศึกษา, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.*
- เบญจรงค์ ปั่นคล้าย. (2551). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อนิสัยรักการอ่านของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดนิมมานรดี เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาจิตวิทยาการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.*
- พนา ทองมีอาคม, รัตนา ทิมเมือง, และแพทย์พักรตร์ เตียวสมบุญธนกิจ. (2550). *นิสัยรักการอ่าน ทักษะคิด และความสามารถในการอ่านต่อผลการเรียน. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.*
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ (ฉบับปรับปรุงใหม่ล่าสุด) (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.*
- วิฑูรย์ รองเรืองแย้ม. (2534). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับนิสัยรักการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.*
- สำนักข่าวไทย. (2555). *คนไทยอ่านหนังสือเฉลี่ย 8 บรรทัด/ปี เร่งหนุนเยาวชนอ่านหนังสือเพิ่มขึ้น. วันที่สืบค้น 18 มกราคม 2556, จาก <http://campus.sanook.com/1033124/>*

- สุชาติ ชุมดวง. (2553). พฤติกรรมการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา โรงเรียน
ดาราวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต,
สาขาสารสนเทศศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุนทร โคตรบรรเทา. (2526). การศึกษานอกระบบโรงเรียน (พิมพ์ครั้งที่ 6).
กรุงเทพฯ: ชมรมเด็ก.
- อาทิตยา เผ่าพงษ์คล้าย. (2553). นิสัยรักการอ่าน สภาพแวดล้อมทางการอ่านที่
โรงเรียนและที่บ้านของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสาธิต
สังกัดมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร
มหาบัณฑิต, สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์, บัณฑิต
วิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อุทยานการเรียนรู้. (2551). ทักษะคิดและพฤติกรรมการอ่านของคนไทย (รายงาน
การวิจัย). กรุงเทพฯ: อุทยานการเรียนรู้.